

Mikel Olasagasti
Sistema administraria



Azken agurra?

Denei iristen zaie euren azken eguna, eta batzuei, euren azken eguna iritsita ere kostako zaie joatea». Egin dezagun 12 urte atzera. Mir espazio estazioak ozeanoan amaitu zituen bere egunak, AEBetan Dorre Bikien aurkako erasoak gauzatu zituzten, Apple etxeak lehen iPodak kalera-
tu zuen eta gaur egun besteak beste tabernetan ia edozein eztabaida amaitzeko erabiltzen den Wikipedia publiko egin zen. Izango da Mir edo VHS zer den galdetzean zer den ez dakien norbait, baina beste 3 adibideak denok ezagutzen ditugu. Eta Windows XP?

2001. urteko abuztuaren 24an amaitu zuten Windows XPren lehen bertsioa eta, ondoren, irailean, Microsoft-en sistema eragile berria instalatuta zuten lehen ekipoak eros zitezkeen. Dendetan urriaren 25an jarri zen salgai eta oraindik buruan gordeta ditut albistegietan ikusi nituen erosteko ilara luzeak. Hamabi urte pasatxo eta ordudanik Microsoftek 3 bertsio berri ateratu zituen arren, XP oraindik munduan gehien erabiltzen den 2. sistema eragilea da hainbat iturriren arabera eta beste batzuek hirugarren postuan kokatzen dute. Beraz, ekipo mordoa dago oraindik XP bertsioarekin. Eta ez da harritzekoa.

Windows XP kaleratu baino urte bat lehenago, Windows 98 ordeztu zuen ME edizioa eta NT4ren eboluzioa zen enpresentzako Windows 2000 kaleratu ziren. Lehena erabili duenak nik adinako gorrotoa izango dio eta Windows 2000, askoz egonkorragoa zen arren, oso motela zen etxeko sistema bezala. Linuxen mahaigaina erabiltzea oso zaila zen erabiltzaile arrunt batentzat eta Apple etxearen OS X-ak oso merkatu txikia zuen oraindik. XP, Windows 2000 bertsioa oinarri hartuta, etxerako zein enpresetarako sortutako sistema zen, 98 eta ME baino askoz egonkorragoa eta 2000 baino arinagoa. XPren eboluzioa arrakasta gutxiko Vista izan zen, ekipo berrietan instalatuta etorri ez balitz inork gutxi erabiliko zuen siste-

ma. Honek guztiak bilakatu du XP horrenbeste urtetan gehien erabili den sistema eragilea.

Baina Mir espazio estazioak bere egunak 2001. urtean amaitu zituen moduan, XPk 2014ko apirilaren 8an amaituko du bere ibilbidea. 2009ko apirilean amaitu zitzaion "bizitza orokorra" eta 2014ra arte euskarri luzatuari eutsi dio. Baina kito, amaitu da, eta oraindik erabiltzen duenak arazo larriak izango ditu. Bizitza amaitzeak ez du esan nahi funtzionatzeari utziko dionik, baina bai beharrezkoak diren segurtasun konponketak ez jasotzea adibidez. Konponketa hauek gabe eta ordenagailua Interneten nabigatzeko erabiltzen bada, erasoak eta 'garaitua' izateko aukera asko ditu, gehiegi, eta kezkatzekoa da.

Hainbat tokitan ikusten ditut oraindik XP makinak eta kezka eta arduraren sortzen didate. Zein ote da arrazoiak beste zerbaitegara ez mugitzeko? Bertsio berriei beldurra? Beti kosttzen

da bertsio berri batera ohitzea eta arazoa izan daiteke atera osteko lehen egunean aldatzen bada, baina teknologia aurrera doan heinean gauzak konpondu eta hobetzen direnez, ezin atzean geratu. Ekipoa motel joateko beldurra? XPren ondoren atera zen Vista bertsioak egonkortasun eta errendimendu arazo larriak bazituen ere, ondoren asko hobetu da egoera. Gainera, betidanik egon dira Linux-en errekturso gutxiarekin ondo dabilzan banaketak.

Arrazoiak bat dela edo bestea dela, jakin babesik gabe geratuko dela sistema eta ahal bezain azkarren aldatzea aholkatzen dela. Gogoratu aukera libre eta modernoak ere badirela, baita ordenagailu zaharretarako ere. Epe luzera begira, kaleratzear den Ubuntu 14.04 LTS, Debian 7 edo CentOS bera ere probatzea aukera bikaina izan daiteke. Sistema zaharrak eguneratu gabe izatea ez da norberarentzat soilik kaltegarria, inguruan dauden sistemei erasotzeko abiapuntu ere bilaka daiteke. •

End of support			
End of support refers to the date when Microsoft no longer provides automatic fixes, updates, or online technical assistance. This is the time to make sure you have the latest available updates or service packs installed. Without Microsoft support, you will no longer receive security updates that can help protect your PC from harmful viruses, spyware, and other malicious software that can steal your personal information. For more information go to Microsoft Support Lifecycle.			
Client operating systems	Latest update or service pack	End of mainstream support	End of extended support
Windows XP	Service Pack 3	April 14, 2009	April 8, 2014
Windows Vista	Service Pack 2	April 10, 2013	April 11, 2017
Windows 7*	Service Pack 1	January 13, 2015	January 14, 2020
Windows 8	Windows 8.1	January 9, 2018	January 10, 2023
* Support for Windows 7 RTM without service packs ended on April 9, 2013. It is time to install Windows 7 Service Pack 1 today to continue to receive support and updates.			
Microsoft-en hainbat produkturen bizitza zikloa.		GAUR8	

arkitektura / zientzia / teknologia

3 BEGIRADA: